www.prepp.in

Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

SOCIOLOGY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No.

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No.

(To be filled by the Candidate)

JUN - 14219

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Prepp
Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

prepp
Your Personal Exams Guide

JUN - 14219/II—A

Sociology
Paper II
समाजशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर** (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन** (2) गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. An Epistemological position that privileges study of the subjective position and analysis of context is called ....
   (A) Interpretivism
   (B) Positivism
   (C) Negativism
   (D) Objectivism

2. Gandhi as a thinker gives equal importance to ....
   (A) Technological and spiritual development
   (B) Social reforms and political freedom
   (C) Social, political and economic development
   (D) Spiritual development and swaraj

1. ज्ञात्याची भूमिका व संदर्भाचे विश्लेषण याला महत्त्व देणाऱ्या ज्ञानशास्त्रीय भूमिकेला .... असे म्हणतात.
   (A) अन्वयार्थवाद
   (B) प्रत्यक्षार्थवाद
   (C) नकारात्मकतावाद
   (D) वस्तुनिष्ठतावाद

2. एक विचारवंत म्हणून गांधी .... ला समान महत्त्व देतात.
   (A) तंत्रज्ञानात्मक व अध्यात्मिक विकास
   (B) सामाजिक सुधारणा व राजकीय स्वातंत्र्य
   (C) सामाजिक, राजकीय व आर्थिक विकास
   (D) अध्यात्मिक विकास व स्वराज

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

3. According to Giddens' structuration theory what constitutes the 'structure' ?
   (A) Values and Norms
   (B) Statuses and Roles
   (C) Actors and Interactions
   (D) Rules and Resources

4. Which five year plan document gave primacy to the empowerment of women ?
   (A) Fourth (B) Sixth
   (C) Ninth (D) Tenth

5. The societies that are founded on extensive gathering of recording, storage, analysis and application of information on individuals and groups to monitor their activities are called ....
   (A) Surveillance societies
   (B) Controlling society
   (C) Subservient society
   (D) Closed society

6. Who stated, "Property is theft" ?
   (A) K. Marx (B) Saint Simon
   (C) P. Proudhon (D) A. Smith

7. Reconstituted family is also known as ....
   (A) Blended family
   (B) Bi-nuclear family
   (C) Stem family
   (D) Extended family

3. गिडन्स यांच्या संरचनीकरण सिद्धांतानुसार 'संरचना' कशामुळे बनते ?
   (A) मूल्ये आणि प्रमाणके
   (B) दर्जा आणि भूमिका
   (C) कर्ते आणि आंतरक्रिया
   (D) नियम आणि संसाधने

4. कोणत्या पंचवार्षिक योजनेने महिलांच्या सबलीकरणाला महत्त्वाचे स्थान दिलेले आहे ?
   (A) चौथी (B) सहावी
   (C) नववी (D) दहावी

5. व्यक्ती आणि समूहांच्या क्रियांना नियंत्रित करण्यासाठी त्यांच्या विषयीच्या माहितीचे मोठ्या प्रमाणावर नोंदणी, साठा, विश्लेषण व उपयोजन करणाऱ्या समाजाला .... असे म्हणतात.
   (A) पाळत असणारे समाज
   (B) नियंत्रित समाज
   (C) ताबेदार समाज
   (D) बंदिस्त समाज

6. "खाजगी मालमत्ता ही चोरी असते" हे कोणाचे विधान आहे ?
   (A) के. मार्क्स (B) सेंट सायमन
   (C) पी. प्रूधों (D) ए. स्मिथ

7. पुनर्रचित कुटुंबाला .... असेही म्हणतात.
   (A) मिश्र कुटुंब
   (B) द्विकेंद्रीय कुटुंब
   (C) कुलकुटुंब
   (D) विस्तारित कुटुंब

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

8. Which one of the following is *not* the characteristic of a census town ?
   (A) A minimum population of 5000
   (B) At least 75% of male main working population engaged in non-agricultural pursuits
   (C) A urban local body
   (D) A density of population at least 400 persons per sq. km.

9. The changes in material culture take place ....
   (A) At a faster rate than the non-material culture
   (B) Slower rate than non-material culture
   (C) Simultaneously in material and non-material culture
   (D) At a faster in traditional society and at slower rate than the advanced society

10. According to whom, in modern societies the 'life world' is increasingly colonized ?
   (A) A. Giddens (B) J. Habermas
   (C) H. Marcuse (D) T. Adorno

11. Who is closely associated with the concept 'Mortification of self' ?
   (A) T. Parsons (B) E. Goffman
   (C) H. Blumer (D) G. H. Mead

8. खालीलपैकी कोणते एक ''सेन्सस टाउन'' चे वैशिष्ट्ये **नाही** ?
   (A) कमीत कमी 5000 लोकसंख्या
   (B) पुरुषांच्या मुख्य श्रमिक लोकसंख्येपैकी कमीत कमी 75% लोकसंख्या बिगर-शेतकी व्यवसायात असणे
   (C) शहरातील स्थानिक स्वराज संस्था
   (D) प्रत्येक चौरस किमी मागे कमीत कमी 400 लोकसंख्येची घनता

9. भौतिक संस्कृतीतील बदल .... घडतात.
   (A) अभौतिक संस्कृतीपेक्षा शीघ्र गतीने
   (B) अभौतिक संस्कृतीपेक्षा धिम्या गतीने
   (C) भौतिक आणि अभौतिक संस्कृतीमध्ये एकाच वेळी
   (D) पारंपरिक समाजामध्ये शीघ्र गतीने आणि आधुनिक समाजाच्या तुलनेत मंद गतीने

10. आधुनिक समाजांमध्ये 'जीवन विश्वा'चे वाढते वसाहतीकरण होत आहे, असे कोणाचे मत आहे ?
   (A) ए. गिडन्स (B) जे. हाबरमास
   (C) एच. मार्क्यूज (D) टी. ॲडर्नो

11. 'स्व मानखंडना' ही संकल्पना कोणाशी संबंधित आहे ?
   (A) टी. पार्सन्स (B) इ. गॉफमन
   (C) एच. ब्ल्यूमर (D) जी. एच. मीड

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

12. Neo-liberalism differs from Welfarism in ....
   (A) Private ownership
   (B) Flow of capital
   (C) Free market
   (D) Free labour

13. Match List I with the List II and mark the correct answer from the codes given below the lists :

List I

(*a*) Indian agriculture
(*b*) Farmer's suicide
(*c*) Decline in farm prices
(*d*) McKinsey model of development

List II

(1) World Bank model of agriculture
(2) Economic reform policies driven by agri-business corporations
(3) Small farm character
(4) Neo-liberal agenda

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(4)	(2)	(1)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(1)	(3)	(2)	(4)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

14. Alfred Schutz attempted the critique of whose theory of Social Action ?
   (A) Max Weber (B) T. Parsons
   (C) G. H. Mead (D) V. Pareto

12. नवउदारमतवाद आणि लोक कल्याणवादामधील फरक .... हे आहे.
   (A) खाजगी मालकी
   (B) भांडवलाचा प्रवाह
   (C) मुक्त बाजारपेठ
   (D) मुक्त श्रम

13. यादी I ला यादी II शी जोडून पुढील दिलेल्या संकेतांकांच्या आधारे योग्य उत्तराचा पर्याय निवडा :

सूची I

(*a*) भारतीय शेती
(*b*) शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या
(*c*) शेतमालाच्या किंमतीतील घट
(*d*) विकासाचे मॅकिन्सी प्रारूप

सूची II

(1) शेतीचे जागतिक बँकेचे प्रारूप
(2) कृषी उद्योग महामंडळाच्या आर्थिक सुधार योजना
(3) शेत जमिनीचा लहान आकार
(4) नवउदारमतवादी रूपरेषा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(4)	(2)	(1)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(1)	(3)	(2)	(4)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

14. आल्फ्रेड शुट्झ यांनी कोणाच्या सामाजिक क्रियेच्या सिद्धांताची चिकित्सा करण्याचा प्रयत्न केला आहे ?
   (A) मॅक्स वेबर (B) टी. पार्सन्स
   (C) जी. एच. मीड (D) व्ही. पेरेतो

www.prepp.in

15. Which feminist scholar has distinguished between two distinct forms of patriarchy, namely, private patriarchy and public patriarchy ?
    (A) Shulamith Firestone
    (B) Sylvia Walby
    (C) Bell Hooks
    (D) R. W. Connell

16. Who has been the prime mover in the formation of the Indian Sociological Society ?
    (A) Radha Kamal Mukerjee
    (B) Irawati Karve
    (C) G. S. Ghurye
    (D) M. N. Srinivas

17. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Author)

(*a*) Edward Said
(*b*) Anthony Giddens
(*c*) Manuel Castells
(*d*) Jurgen Habermas

List II (Books)

(1) The Rise of the Network Society
(2) The Theory of Communicative Action
(3) The Constitution of Society
(4) Orientalism

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(1)	(2)	(3)	(4)
(C)	(2)	(1)	(4)	(3)
(D)	(3)	(4)	(2)	(1)

15. कोणत्या स्त्रीवादी अभ्यासकाने पुरुषप्रधानतेच्या खाजगी पुरुषप्रधानता आणि सार्वजनिक पुरुष-प्रधानता या दोन वेगळ्या प्रकारांमध्ये भेद केला आहे ?
    (A) शुलामिथ फायरस्टोन
    (B) सिल्विया वॉल्बी
    (C) बेल हूक्स
    (D) आर. डब्ल्यू. कॉनेल

16. 'इंडियन सोशॉलॉजिकल सोसायटी'च्या उभारणी-मध्ये प्रमुख पुढाकार कोणाचा होता ?
    (A) राधाकमल मुखर्जी
    (B) इरावती कर्वे
    (C) जी. एस. घुर्ये
    (D) एम. एन. श्रीनिवास

17. यादी I ला यादी II शी जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I (लेखक)

(*a*) एडवर्ड सैद
(*b*) ॲन्थनी गिडन्स
(*c*) मॅन्युअल कास्ट्ल्स
(*d*) युर्गेन हाबरमास

यादी II (पुस्तके)

(1) दी राईज ऑफ द नेटवर्क सोसायटी
(2) दी थिअरी ऑफ कम्युनिकेटिव्ह ॲक्शन
(3) दी कॉन्स्टीट्युशन ऑफ सोसायटी
(4) ओरिएंटॅलिझम

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(1)	(2)	(3)	(4)
(C)	(2)	(1)	(4)	(3)
(D)	(3)	(4)	(2)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

18. What is the rank of India as per Global Environmental Performance Index in 2018 ?

(A) 141 (B) 177

(C) 147 (D) 167

19. Who developed the concept of 'generalised others' in symbolic interactionism ?

(A) Herbert Blumer

(B) G. H. Mead

(C) Alfred Schutz

(D) Erving Goffman

20. According to Weber, Verstehen means ....

(A) Understanding

(B) Causality

(C) Explanation

(D) Analysis

21. When a political party or an ideology hegemonize every aspect of society—social, cultural, political, economic, it may appropriately be termed as ....

(A) Authoritarian

(B) Totalitarian

(C) Democratic

(D) Despotic

18. 2018 मधील जागतिक पर्यावरणीय कामगिरी सूचकांक अहवालानुसार भारताची श्रेणी कोणती ?

(A) 141 (B) 177

(C) 147 (D) 167

19. प्रतीकात्मक आंतरक्रियावादामध्ये 'सामान्यीकृत इतर' ही संकल्पना कोणी विकसित केली आहे ?

(A) हर्बर्ट ब्ल्युमर

(B) जी. एच. मीड

(C) अल्फ्रेड शुट्झ

(D) एरविंग गॉफमन

20. वेबरच्या मते व्हेर्स्टेहेन म्हणजे ....

(A) आकलन

(B) कार्यकारणभाव

(C) स्पष्टीकरण

(D) विश्लेषण

21. एखादा पक्ष किंवा विचारसरणी ज्यावेळी समाजाच्या सर्वच पैलूंवर—सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय, आर्थिक-प्रभुत्व गाजवतात. याला .... म्हणणे संयुक्तिक ठरेल.

(A) एकाधिकारशाही

(B) सर्वंकषवादी

(C) लोकशाहीवादी

(D) निरंकुश, जुलमी

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

22. The Supreme Court in its recent judgement scrapped section 497 of IPC dealing with ....
    (A) Honour killings
    (B) Adultery
    (C) Child sexual abuse
    (D) Harassment at workplace

23. "Large scale bureaucratized production of cultural products for masses" is termed as ....
    (A) Mass culture
    (B) Global culture
    (C) Digital culture
    (D) Culture industry

24. Which of the following perspectives views family structure as patriarchal ?
    (A) Marxist feminism
    (B) Liberal feminism
    (C) Radical feminism
    (D) Cultural feminism

25. According to Durkheim which of the following is the earliest form of religion ?
    (A) Naturism
    (B) Animism
    (C) Environmentalism
    (D) Totemism

22. सर्वोच्च न्यायालयाचा अलीकडचा भारतीय दंडसंहितेच्या कलम 497 विषयीचा निकाल .... विषयी आहे.
    (A) ऑनर किलिंग
    (B) व्यभिचार
    (C) बाल लैंगिक अत्याचार
    (D) कामाच्या ठिकाणी छळवणूक

23. ''सांस्कृतिक उत्पादनांचे मोठ्या प्रमाणात नोकरशाहीकरणातून जनसमुदायासाठी केलेले उत्पादन'' याला .... असे म्हणतात.
    (A) जनसमुदायाची संस्कृती
    (B) वैश्विक संस्कृती
    (C) संगणकीकृत संस्कृती
    (D) संस्कृती उद्योग

24. खालीलपैकी कोणता दृष्टिकोन कुटुंबाची संरचना पुरुष प्रधान आहे असे मानतो ?
    (A) मार्क्सवादी स्त्रीवाद
    (B) उदारमतवादी स्त्रीवाद
    (C) जहालमतवादी स्त्रीवाद
    (D) सांस्कृतिक स्त्रीवाद

25. डुरखिम यांच्या मते खालीलपैकी धर्माचे सगळ्यात जुने रूप कोणते आहे ?
    (A) निसर्गवाद
    (B) आत्मवाद
    (C) पर्यावरणवाद
    (D) कुलप्रतीकवाद

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

26. According to which theory universal laws govern all areas of human thought ?
    (A) Structuralism
    (B) Functionalism
    (C) Post-modernism
    (D) Post-structuralism

26. कोणत्या सिद्धान्तानुसार वैश्विक नियम हे मानवी विचारांची सर्व क्षेत्रे नियंत्रित करतात ?
    (A) संरचनावाद
    (B) प्रकार्यवाद
    (C) उत्तर-आधुनिकतावाद
    (D) उत्तर-संरचनावाद

27. Which among the following is *not* specifically associated with the 'rural' ?
    (A) Low density of population
    (B) Local self Government
    (C) More self reliance
    (D) Predominance of primary group contact

27. खालीलपैकी कोणता मुद्दा विशेषत्वाने 'ग्रामीण' शी जोडलेला **नाही** ?
    (A) लोकसंख्येची कमी असलेली घनता
    (B) स्थानिक स्वराज्य संस्था
    (C) अधिक स्वावलंबन
    (D) प्राथमिक समूह संबंधांचे प्राबल्य

28. Almond and Verba classify political culture into three types. Select the correct answer from the following :
    (A) Parochial, Subject and Participant
    (B) Participant, Active and Civic
    (C) Local, Regional and National
    (D) Parochial, Regional and Universal

28. आलमंड आणि वर्बा यांनी राजकीय संस्कृतीचे तीन प्रकारांत वर्गीकरण केले आहे. खालीलपैकी योग्य उत्तर निवडा :
    (A) स्थानाभिनिवेशी, प्रजाजन आणि सहभागी
    (B) सहभागी, सक्रीय आणि नागरी
    (C) स्थानिक, प्रादेशिक आणि राष्ट्रीय
    (D) स्थानाभिनिवेशी, प्रादेशिक आणि वैश्विक

29. Which one of the following is *not* Particularly Vulnerable Tribe in Maharashtra ?
    (A) Katkaria (Kathodia)
    (B) Kolam
    (C) Manner Warlu
    (D) Maria Gond

29. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणती जमात विशेष करून असुरक्षित **नाही** ?
    (A) कातकरिया (काठोडिया)
    (B) कोलम
    (C) मन्नेर वारलू
    (D) मारिया गोंड

www.prepp.in

30. Which is *not* a feature of pre-capitalist mode of production ?

(A) Production for use rather than for an exchange

(B) Rent in kind rather than in money

(C) Petty production

(D) Generalised commodity production

31. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as Reason (R) :

Assertion (A) : In traditional societies, sexuality was tightly tied to the process of reproduction, where- as in modern societies, it has been separated from reproduction.

Reason (R) : Historically, notions of gender have always remained static.

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true, and (R) is correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

30. खालीलपैकी कोणते भांडवलशाही पूर्व उत्पादन पद्धतीचे वैशिष्ट्य **नाही** ?

(A) विनिमयासाठी उत्पादन नसून उपभोगासाठी उत्पादन

(B) पैशात भाडे नसून वस्तुरूपात भाडे

(C) लहान प्रमाणात उत्पादन

(D) सामान्यीकृत वस्तू उत्पादन

31. खाली दोन विधाने दिली आहेत, त्यातील एक प्रतिपादन (A) आहे आणि दुसरे कारण (R) आहे :

प्रतिपादन (A) : पारंपरिक समाजांमध्ये लैंगिकता पुनरुत्पादनाच्या प्रक्रियेबरोबर घट्टपणे जोडलेली होती, परन्तु आधुनिक समाजांमध्ये, ती पुनरुत्पादनाच्या प्रक्रियेपासून विलग झालेली आहे.

कारण (R) : ऐतिहासिकदृष्ट्या, लिंगभावाची कल्पना नेहमीच स्थिर राहिलेली आहे.

खालील संकेतांपैकी योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

32. The notion of Time-Space compression is articulated in the context of :
(A) Feudalism
(B) Space age
(C) Industrialism
(D) Post-industrialism

33. According to Max Weber Hinduism was unable to produce rational capitalism because of its emphasis on ....
(A) This worldly asceticism
(B) Other worldly asceticism
(C) Rational calculation on food expenditure
(D) Emphasis on agriculture

34. In which two forms A. R. Radcliffe Brown has divided joking relations ?
(A) Symbolic and Instrumental
(B) Cultural and Social
(C) Symmetrical and Asymmetrical
(D) Functional and Non-functional

35. Panopticon in Foucault's analysis of surveillance focusses on ....
(A) Corporal punishment
(B) Self-discipline
(C) Disciplinary society
(D) Confinement

36. According to whom, the public sphere was a place in which people could meet and have critical debates about public matters ?
(A) Jurgen Habermas
(B) Anthony Giddens
(C) Manuel Castells
(D) Michel Foucault

32. काल-स्थल आकुंचन ही कल्पना कशाच्या संदर्भात मांडली आहे ?
(A) सरंजामशाही
(B) अवकाश युग
(C) औद्योगिकीकरणवाद
(D) उत्तर-औद्योगिकीकरणवाद

33. मॅक्स वेबर यांच्या मते हिंदू धर्म तर्काधिष्ठित भांडवलवाद निर्माण करू शकला नाही, कारण तो .... ला महत्त्व देतो.
(A) लौकिक आयुष्यातील विरक्तवाद
(B) पारलौकिक आयुष्यातील विरक्तवाद
(C) अन्नावरील खर्चाचे तार्किक गणन
(D) कृषिसंस्कृती

34. ए. आर. रॅडक्लिफ ब्राऊन यांनी विनोदाच्या संबंधांचे विभाजन कोणत्या दोन प्रकारांत केले आहे ?
(A) प्रतीकात्मक आणि साधनभूत
(B) सांस्कृतिक आणि सामाजिक
(C) सममितीय आणि असममितीय
(D) कार्यात्मक आणि अकार्यात्मक

35. फूको यांच्या पाळतीवरील विश्लेषणामध्ये पॅनोप्टीकॉनचा भर कशावर आहे ?
(A) शारीरिक शिक्षा
(B) स्व-अनुशासन
(C) अनुशासनात्मक समाज
(D) कैद

36. कोणाच्या मते सार्वजनिक क्षेत्र म्हणजे अशी जागा की जेथे लोक भेटू शकतात व सार्वजनिक मुद्द्यांविषयी चिकित्सक वादविवाद करतात ?
(A) युर्गन हाबरमास
(B) अँथनी गिडन्स
(C) मान्युएल कास्टल्स
(D) मिशेल फूको

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

37. Survey is used as a method of data collection in which information *cannot* be gathered through ?

(A) Oral questions

(B) Written questions

(C) Combination of oral and written questions

(D) Observation

38. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as the Reason (R) :

Assertion (A) : Service sector in India is known as the economic growth engine.

Reason (R) : Service sector's contribution to economy is higher than the other sectors.

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

37. सर्वेक्षण ही तथ्य संकलनाची अशी पद्धत आहे, जिच्यामध्ये माहिती संकलन .... द्वारे केले जात **नाही** ?

(A) मौखिक प्रश्न

(B) लिखित प्रश्न

(C) मौखिक आणि लिखित प्रश्नांचे एकत्रीकरण

(D) निरीक्षण

38. खाली दोन वाक्य दिलेली आहेत, एकास प्रतिपादन (A) संबोधले आहे तर दुसऱ्यास (R) संबोधले आहे :

प्रतिपादन (A) : भारतातील सेवा क्षेत्र हे भारताच्या अर्थव्यवस्थेचे इंजिन म्हणून ओळखले जाते.

कारण (R) : सेवाक्षेत्राचा भारताच्या अर्थ-व्यवस्थेतील वाटा हा इतर क्षेत्रांपेक्षा जास्त आहे.

खाली दिलेल्या संकेतांच्या आधारे बरोबर उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहे परन्तु (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

39. In a market economy, economic activity is conducted by ....

(A) Individuals

(B) Individuals and companies

(C) Caste groups

(D) Government

40. Match the List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Author)

(*a*) Radcliffe Brown

(*b*) Levi-Strauss

(*c*) Robert Merton

(*d*) Malinoswki

List II (Book)

(1) Social Theory and Social Structure

(2) Structure and Function in Primitive Society

(3) The Elementary Structures of Kinship

(4) A Scientific Theory of Culture and other Essays

Select the correct answer from the codes given below.

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(3)	(4)	(1)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(1)	(4)	(3)	(2)

39. बाजार अर्थव्यवस्थेमध्ये, आर्थिक क्रिया कोणाकडून पार पाडली जाते ?

(A) व्यक्ती

(B) व्यक्ती आणि कंपन्या

(C) जाती समूह

(D) सरकार

40. यादी I आणि यादी II मधील घटकांच्या जोड्या जुळवा व त्याखाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I (लेखक)

(*a*) रैडक्लीफ ब्राऊन

(*b*) लेव्ही-स्ट्रॉस

(*c*) रॉबर्ट मर्टन

(*d*) मॅलीनोस्की

यादी II (पुस्तक)

(1) सोशल थेअरी ॲन्ड सोशल स्ट्रक्चर

(2) स्ट्रक्चर ॲन्ड फंक्शन इन प्रिमीटीव्ह सोसायटी

(3) द एलिमेंटरी स्ट्रक्चर्स ऑफ किनशीप

(4) ए सांयटिफिक थिअरी ऑफ कल्चर ॲन्ड अदर एसेज

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(3)	(4)	(1)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(1)	(4)	(3)	(2)

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

41. Reforestation is closely associated with ....
   (A) Tree plantation
   (B) Agriculture
   (C) Cutting down of trees
   (D) Horticulture

42. Which one of the following is a characteristic of quantitative research ?
   (A) Value bound inquiry
   (B) Inductive
   (C) Deductive
   (D) Interactive

43. Who is associated with the book entitled 'The German Ideology' ?
   (A) M. Weber
   (B) E. Durkheim
   (C) K. Marx and F. Engels
   (D) G. H. Mead

44. If unequal development in a region leads to mass movement for political autonomy in the region, what can it be appropriately called in Merton's paradigm of functionalism ?
   (A) Latent function
   (B) Latent dysfunction
   (C) Functional alternative
   (D) Manifest function

41. पुनर्वनीकरण हे .... शी जवळून संबंधीत आहे.
   (A) वृक्षारोपण
   (B) शेती
   (C) वृक्ष कत्तल/तोडणी
   (D) फळबाग

42. संख्यात्मक संशोधनाचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य आहे ?
   (A) मूल्याधारित
   (B) विगमनात्मक
   (C) निगमनात्मक
   (D) आंतरक्रियात्मक

43. 'दी जर्मन आयडॉलॉजी' या ग्रंथाशी कोण संबंधित आहे ?
   (A) एम. वेबर
   (B) ए. डरखिम
   (C) के. मार्क्स आणि एफ. एंगल्स
   (D) जी. एच. मीड

44. मर्टनच्या प्रकार्यवादी चतु:सूत्रीनुसार एखाद्या भूप्रदेशामध्ये होणाऱ्या असमान विकासाचे रूपांतर त्या भागातील राजकीय स्वायत्ततेसाठीच्या लोक चळवळीत होते, त्याला काय म्हणतात ?
   (A) अप्रकट कार्य
   (B) अप्रकट अपकार्य
   (C) कार्यात्मक पर्याय
   (D) प्रकट कार्य

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

45. Who is the author of the book, "The Second Media Age" ?

(A) Mark Poster

(B) David Holmes

(C) Mc Luhan

(D) Daniel Learner

46. Transnational corporations are not ....

(A) Companies that operate in more than one country

(B) Regional in nature

(C) At the heart of economic globalization

(D) Instrumental in diffusion of new technologies

47. Which of the following statements is *incorrect* ?

(A) Sample cannot be used as a complete coverage of the population for research

(B) Studies based on sample require less time and produce quick answers

(C) Samples offer less detailed information and low degree of accuracy

(D) A sample is studied for drawing conclusions about the population or universe

45. 'द सेकंड मिडिया एज' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

(A) मार्क पोस्टर

(B) डेव्हीड होम्स

(C) मॅक लुहान

(D) डॅनियल लर्नर

46. आंतरराष्ट्रीय कंपन्या म्हणजे .... नाही.

(A) एकापेक्षा अधिक देशांमध्ये कार्यरत असणाऱ्या कंपन्या

(B) ज्यांचे स्वरूप प्रादेशिक असते

(C) आर्थिक जागतिकीकरणाच्या केंद्रस्थानी

(D) नवीन तंत्रज्ञानांच्या प्रसाराला साधनीभूत

47. खालीलपैकी कोणते विधान **चूक** आहे ?

(A) संशोधनासाठी निवडलेला नमुना संपूर्ण विश्व व्यापत नाही

(B) नमुन्यावर आधारलेल्या अध्ययनाला कमी वेळ लागतो व त्वरित उत्तरे मिळतात

(C) नमुन्यातून त्रोटक माहिती मिळते व अचूकतेचे प्रमाण कमी असते

(D) विश्वाविषयीचे निष्कर्ष काढण्यासाठी नमुन्याचा अभ्यास करतात

www.prepp.in

48. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R).

Assertion (A) : Divorce rates are on the rise.

Reason (R) : People are loosing faith in the institution of marriage.

Select the correct answer from the codes given below.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

49. 'Cybernetic hierarchy' has been used by ....

(A) R. K. Merton

(B) T. Parsons

(C) M. Foucault

(D) A. Giddens

48. खाली दोन विधाने दिली आहेत. एक आहे प्रतिपादन (A) आणि दुसरे आहे कारण (R) :

प्रतिपादन (A) : घटस्फोटाचा दर वाढतो आहे.

कारण (R) : विवाहसंस्थेमधील लोकांची श्रद्धा हरवत चालली आहे.

खालील संकेतांकामधून बरोबर उत्तर निवडा.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

49. 'सायबरनेटिक हायरारकी' ही संकल्पना कोणी वापरली ?

(A) आर. के. मर्टन

(B) टॉलकॉट पार्सन्स

(C) एम. फूको

(D) ए. गिडन्स

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

50. Who has written the book "In the Belly of the River : Tribal Conflicts Over Development in Narmada Valley" ?
(A) Patrick McCully
(B) Ramchandra Guha
(C) Medha Patkar
(D) Amita Baviskar

51. Which one of the following is *not* a feature of power according to Foucault ?
(A) Productive
(B) Capillary nature
(C) Zero-sum
(D) Constitutive

52. .... is the mental acceptance that certain things are true or real.
(A) Value (B) Belief
(C) Moral (D) Ethic

53. Depeasantization refers to ....
(A) A shift towards commercial agriculture
(B) Migration from rural to urban
(C) Rural industrialization
(D) A shift from agricultural occupation to non-agricultural occupation

50. 'इन द बेली ऑफ द रिव्हर : ट्रायबल कॉनफ्लिक्ट ओव्हर डेव्हलपमेंट इन नर्मदा व्हॅली' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?
(A) पॅट्रिक मॅक्ली
(B) रामचंद्र गुहा
(C) मेधा पाटकर
(D) अमिता बावीसकर

51. फुकोच्या मते खालीलपैकी कोणते सत्तेचे वैशिष्ट्य **नाही** ?
(A) उत्पादक
(B) केशवाहिन्यांप्रमाणे असलेले स्वरूप
(C) झीरो–सम
(D) गठित

52. विशिष्ट गोष्टी या खऱ्या किंवा सत्य असल्याचा मानसिक स्वीकार करणे म्हणजे .... होय.
(A) मूल्य (B) श्रद्धा/विश्वास
(C) नैतिकता (D) आचारतत्त्व

53. निर्किसानीकरण सूचित करते ....
(A) व्यापारी शेतीकडे होणारा बदल
(B) ग्रामीण ते शहरी स्थलांतर
(C) ग्रामीण औद्योगिकीकरण
(D) कृषी आधारित व्यवसाय ते अकृषी व्यवसायांकडे होणारा बदल

www.prepp.in

Your Personal Exams Guide

54. Research ethics are based on ....
(A) Morality
(B) Ethical codes of research
(C) Objectivity
(D) Religion and ethics

55. Who used metaphorical investigations to study everyday life of people ?
(A) Erving Goffman
(B) Harold Garfinkel
(C) Thomas Luckman
(D) Jeffrey Alexander

56. Which one of the following is *not* a Mega City as per census 2011 ?
(A) Greater Mumbai Urban Agglomeration
(B) Delhi Urban Agglomeration
(C) Bengaluru Urban Agglomeration
(D) Kolkata Urban Agglomeration

57. 'Broken Men Theory' argued that Buddhists became untouchables, who proposed this theory ?
(A) Irawati Karve
(B) S. V. Ketkar
(C) G. S. Ghurye
(D) B. R. Ambedkar

54. संशोधनाच्या नीतिशास्त्रीय कल्पना .... वर आधारलेल्या असतात.
(A) नैतिकता
(B) संशोधनाविषयीची नीतिशास्त्रीय संहिता
(C) वस्तुनिष्ठता
(D) धर्म आणि नीतिशास्त्रीय कल्पना

55. लोकांच्या दैनंदिन जीवनाचा अभ्यास करण्यासाठी रूपकात्मक अन्वेषणाचा वापर कोणी केला ?
(A) एरव्हिंग गॉफमन
(B) हेरॉल्ड गारफिंकेल
(C) थॉमस ल्युकमन
(D) जेफरी अॅलेक्झांडर

56. 2011 च्या जनगणनेनुसार खालीलपैकी कोणते महानगर **नाही** ?
(A) बृहन्मुंबई शहरी सम्मुचय (अग्लोमरेशन)
(B) दिल्ली शहरी सम्मुचय (अग्लोमरेशन)
(C) बेंगलूरू शहरी समुच्चय (अग्लोमरेशन)
(D) कोलकाता शहरी सम्मुचय (अग्लोमरेशन)

57. 'ब्रोकन मेन थियरी'च्या अनुसार बौद्ध हे अस्पृश्य झाले. हा सिद्धांत कोणी लिहिला ?
(A) इरावती कर्वे
(B) एस. व्ही. केतकर
(C) जी. एस. घुर्ये
(D) बी. आर. आंबेडकर

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

58. The most important research aid in Ethnography is ....
(A) Camera
(B) Field Diary
(C) Interview Schedule
(D) Coding Manuel

59. Ethnopharmacology is at the intersection of ....
(A) The ethnology, biology and pharmacy
(B) The ethnology, physiology and pharmacy
(C) Anthropology, biology and pharmacy
(D) The medical, natural sciences and social sciences

60. What should the researcher avoid while framing the questions ?
(A) Use of simple words
(B) Specific questions
(C) Words with emotional connotations
(D) Symbols for reply

61. Select the *incorrect* pair :
(A) Cluster Sampling — Probability Sampling
(B) Quota Sampling — Probability Sampling
(C) Convenience Sampling — Non-Probability Sampling
(D) Purposive Sampling — Non-Probability Sampling

58. लोकालेखामध्ये .... हे सर्वात महत्त्वाचे संशोधन साधन आहे.
(A) कॅमेरा
(B) क्षेत्रीय रोजनिशी
(C) मुलाखत अनुसूची
(D) संकेतपुस्तिका

59. लोक औषधशास्त्र हे .... चा मिलाफ आहे.
(A) मानव जाती विज्ञान, जीवशास्त्र आणि औषधनिर्माणशास्त्र
(B) मानव जाती विज्ञान, शरीररचनाशास्त्र आणि औषधनिर्माणशास्त्र
(C) मानवशास्त्र, जीवशास्त्र आणि औषध-निर्माणशास्त्र
(D) वैद्यकशास्त्र, नैसर्गिकशास्त्रे आणि सामाजिकशास्त्रे

60. प्रश्न तयार करताना संशोधकाने काय टाळले पाहिजे ?
(A) सोप्या शब्दांचा वापर
(B) विशिष्ट प्रश्न
(C) भावनिक गर्भितार्थ असणारे शब्द
(D) उत्तरांसाठी प्रतिकांचा वापर

61. **चुकी**ची जोडी निवडा :
(A) समूहपुंज नमुना — संभाव्यता नमुना
(B) कोटा नमुना — संभाव्यता नमुना
(C) सुविधाजन्य नमुना — गैर-संभाव्यता नमुना
(D) सहेतूक नमुना — गैर-संभाव्यता नमुना

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

62. In Anthony Giddens' theory of structuration, primacy is granted to ....
(A) Structure
(B) Agency
(C) Habitus
(D) Structure and Agency

63. The new economic system based on flexibility, specialisation and tailor-made goods is known as ....
(A) Fordism
(B) Post-Fordism
(C) Socialism
(D) Post-capitalism

64. According to whom, the 'nuclear family is merely a stage in the joint family cycle' ?
(A) G. S. Ghurye
(B) I. P. Desai
(C) M. N. Srinivas
(D) A. R. Desai

65. 'Sweatshop' is the term used for ....
(A) Bonded labour
(B) Agricultural labour
(C) Secure working conditions
(D) Subcontracting system of labour

62. अँथनी गिडन्स यांच्या संरचनीकरणाच्या सिद्धांतामध्ये, ... याला प्राधान्य दिले गेले आहे.
(A) संरचना
(B) कर्तेपण
(C) हॅबिटस
(D) संरचना आणि कर्तेपण

63. लवचिकपणा, विशेषीकरण आणि दर्जेदार वस्तू यांवर आधारित असणाऱ्या नवीन अर्थव्यवस्थेला .... म्हणून ओळखले जाते.
(A) फोर्डवाद
(B) उत्तर-फोर्डवाद
(C) समाजवाद
(D) उत्तर-भांडवलवाद

64. कोणाच्या मते, 'संयुक्त कुटुंबाच्या चक्रातील विभक्त कुटुंब ही एक अवस्था आहे' ?
(A) जी. एस. घुर्ये
(B) आय. पी. देसाई
(C) एम. एन. श्रीनिवास
(D) ए. आर. देसाई

65. 'पिळवणुकीवर आधारित कारखाने' हा शब्द .... यासाठी वापरला जातो.
(A) वेठबिगारी
(B) कृषि संबंधित श्रम
(C) कामाची सुरक्षित परिस्थिती
(D) श्रमाच्या उपकंत्राटीकरणाची व्यवस्था

Prepp
Your Personal Exams Guide

66. Who distinguishes between 'relativism' and 'relationism' ?
    (A) A. Schutz
    (B) K. Mannheim
    (C) H. Garifinkel
    (D) E. Goffman

67. Sustainable development means :
    (A) Frugal living
    (B) Growth
    (C) Elimination of inequalities
    (D) Renewable and equitable use of resources

68. Which one of the following is *not* a probability sampling ?
    (A) Simple random sampling
    (B) Optimum allocation sampling
    (C) Judgement sampling
    (D) Area sampling

69. Most people marry within their own, race, class, level of education, religions affiliation etc. This is known as ....
    (A) Endogamy (B) Hypogamy
    (C) Homogamy (D) Hypergamy

70. What is the rank of India according to Inequality Index ?
    (A) 147 (B) 115
    (C) 103 (D) 130

66. सापेक्षतावाद आणि संबंधवाद यामध्ये फरक कोणी केला ?
    (A) ए. शुट्झ
    (B) के. मनन्हिम
    (C) एच. गारफिंकल
    (D) इ. गॉफमन

67. शाश्वत विकास म्हणजे ....
    (A) साधे राहणीमान
    (B) वाढ
    (C) विषमतेचे निर्मुलन
    (D) नूतनीकरणीय आणि संसाधनांचा समन्यायी वापर

68. खालीलपैकी कोणता एक संभाव्य नमुना **नाही** ?
    (A) सरल यादृच्छिक नमुना
    (B) पर्याप्त वाटप नमुना
    (C) निर्णयात्मक नमुना
    (D) क्षेत्र नमुना

69. बहुसंख्य लोक आपल्या स्वत:च्या वंश, वर्ग, शिक्षण पातळी, धर्म इत्यादी, यामध्ये विवाह करतात. याला .... असे म्हणतात.
    (A) अंतर्विवाह (B) प्रतिलोम विवाह
    (C) समगामी विवाह (D) अनुलोम विवाह

70. विषमता निर्देशांक सूचीमध्ये भारताची श्रेणी कोणती आहे ?
    (A) 147 (B) 115
    (C) 103 (D) 130

www.prepp.in

71. 'Bow and Arrow' ceremony is performed for which of the following reasons ?
   (A) To capture brides
   (B) To find grooms
   (C) To give societal acceptance to children
   (D) To hunt food for the family

72. 'India has missed the industrial revolution, but can't afford to miss the knowledge revolution, has been asserted by :
   (A) Education Commission of India
   (B) Knowledge Commission of India
   (C) Industrial Commission of India
   (D) Agricultural Commission of India

73. Who gave the term "The Culture of Poverty" ?
   (A) Louis Dumont
   (B) Robert Merton
   (C) H. Spencer
   (D) Oscar Lewis

74. For which type of research hypothesis building is *not* mandatory ?
   (A) Quantitative Research
   (B) Qualitative Research
   (C) Survey based Research
   (D) Research based on large data

71. 'धनुष्य आणि बाण' समारंभ खालीलपैकी कोणत्या कारणांसाठी साजरा करतात ?
   (A) वधूंवर कब्जा करण्यासाठी
   (B) वर शोधण्यासाठी
   (C) अपत्यांना सामाजिक स्वीकृती देण्यासाठी
   (D) कुटुंबासाठी अन्न मिळवायला शिकार करण्यासाठी

72. भारताने औद्योगिक क्रांती चुकवली परन्तु ज्ञान क्रांती चुकवणे परवडणारे नाही असे विधान कोणी केले ?
   (A) भारतीय शिक्षण आयोग
   (B) भारतीय ज्ञान आयोग
   (C) भारतीय औद्योगिक आयोग
   (D) भारतीय कृषी आयोग

73. 'द कल्चर ऑफ पॉवर्टी (दारिद्र्याची संस्कृती)' ही संकल्पना कोणी मांडली ?
   (A) लुई ड्यूमो
   (B) रॉबर्ट मर्टन
   (C) हर्बर्ट स्पेन्सर
   (D) ऑस्कर लेवीस

74. कोणत्या प्रकारच्या संशोधनासाठी गृहीतकांची बांधणी अत्यावश्यक **नसते** ?
   (A) संख्यात्मक संशोधन
   (B) गुणात्मक संशोधन
   (C) सर्वेक्षणावर आधारित संशोधन
   (D) व्यापक तथ्यसंकलनावर आधारित संशोधन

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

75. Who is the author of the book "Affinity as a Value : Marriage Alliance in South India, with Comparative Essays on Australia" ?

(A) Claude Levi-Strauss

(B) Rodney Needham

(C) Louis Dumont

(D) A. R. Radcliffe Brown

76. Match the List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Concepts)

(*a*) Folkways

(*b*) Abstract Norms

(*c*) Ascribed and Achieved Status

(*d*) Law

List II (Authors)

(1) Kingsley Davis

(2) Ralph Linton

(3) Harry Johnson

(4) W. G. Sumner

Select the *correct* answer from the codes given below :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(2)	(1)	(3)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(3)	(1)	(4)	(2)

75. ''ॲफिनिटी एज अ व्हॅल्यू : मॅरेज अलायंस इन साऊथ इंडिया, विथ कम्पॅरेटिव्ह एसेज् ऑन ऑस्ट्रेलिया'' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

(A) क्लॉड लेव्ही-स्ट्राऊस

(B) रॉड्नी नीधम

(C) लुई द्युमो

(D) ए. आर. रॅडक्लिफ ब्राऊन

76. यादी I आणि यादी II मधील घटकांच्या जोड्या जुळवा व त्या खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I (संकल्पना)

(*a*) लोकरीती

(*b*) अमूर्त नियमने

(*c*) अर्पित आणि अर्जित दर्जा

(*d*) कायदा

यादी II (लेखक)

(1) किंग्जले डेव्हीस

(2) राल्फ लिंटन

(3) हॅरी जॉन्सन

(4) डब्लू. जी. सम्नेर

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(2)	(1)	(3)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(3)	(1)	(4)	(2)

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

77. How many most polluted cities of world are in India out of top ten ?
(A) 6 (B) 7
(C) 9 (D) 5

78. A model which looks at power as dispersed among many competing groups is known as ....
(A) Power elite model
(B) Pluralistic model
(C) Marxist model
(D) Democratic model

79. Which of the following sociologists has worked on the idea of networks and flows ?
(A) Beck (B) Ritzer
(C) Giddens (D) Castells

80. Functionalist perspective to power is put forth by ....
(A) R. Merton (B) T. Parsons
(C) K. Marx (D) M. Weber

81. Which one of the following is *true* about observation as a tool of data collection ?
(A) quantitative generalizations on the results
(B) information about past and future
(C) provides information when other methods fail
(D) quite essay and a time-saving method

77. जगातील वरच्या 10 सर्वांत जास्त प्रदूषित शहरांमध्ये भारतातील किती शहरांचा समावेश आहे ?
(A) 6 (B) 7
(C) 9 (D) 5

78. सत्तेसाठी स्पर्धा करणाऱ्या समूहांमध्ये सत्ता कशी वाटून घेतली जाते हे पाहणारे प्रारूप .... म्हणून ओळखले जाते.
(A) सत्ताधारी अभिजन प्रारूप
(B) बहुसत्ताकवादी प्रारूप
(C) मार्क्सवादी प्रारूप
(D) लोकशाहीवादी प्रारूप

79. खालीलपैकी कोणत्या समाजशास्त्रज्ञाने जाल (Networks) आणि प्रवाह (Flows) या संकल्पनांवर कार्य केले आहे ?
(A) बेक (B) रिट्झर
(C) गिडन्स (D) कास्टल्स

80. सत्ते संबंधी प्रकार्यवादी परिप्रेक्ष्य .... यांनी मांडला.
(A) आर. मर्टन (B) टी. पार्सन्स
(C) के. मार्क्स (D) एम. वेबर

81. तथ्य संकलनाचे साधन म्हणून निरीक्षणाच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
(A) परिणामांचे संख्यात्मक सामान्यीकरण
(B) भूतकाळ आणि भविष्यकाळाविषयी माहिती
(C) इतर पद्धती अपयशी ठरल्यानंतर माहिती पुरवते
(D) अत्यंत सोपी आणि वेळेची बचत करणारी पद्धती

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

82. "Social sciences have created docile bodies and subjected minds". Who stated this ?
(A) Lyotard (B) Berger
(C) Mannhein (D) Foucault

83. Diaspora by definition share :
(A) Language (B) Region
(C) Homeland (D) Religion

84. Who stated that, "Community is not list of tools and customs, it is an integrated whole" ?
(A) Zimmerman
(B) Robert Redfield
(C) Miltan Singer
(D) George Simmel

85. Which of the following does *not* refer to sociological understanding of 'status' ?
(A) Rank (B) Prestige
(C) Ego (D) Lifestyle

86. Ingrained habits, skills and dispositions by an individual is called :
(A) Agency (B) Habitus
(C) Growth (D) Development

82. ''सामाजिक शास्त्रांनी निद्रिस्त शरीरे व गुलाम मने निर्माण केली.'' हे कोणी म्हटले ?
(A) ल्योतार् (B) बर्जर
(C) मानहाईम (D) फूको

83. व्याख्येप्रमाणे, परदेशस्थ नागरिकांमध्ये खालील कोणता घटक समान असतो ?
(A) भाषा (B) प्रदेश
(C) जन्मभूमी (D) धर्म

84. खालीलपैकी कोणी 'समुदाय हा फक्त साधन आणि प्रथांची यादी नसून, तो एक एकात्मिक समग्र आहे' असे प्रतिपादन केले ?
(A) झीम्मरमैन
(B) रॉबर्ट रेडफिल्ड
(C) मिल्टन सिंगर
(D) जॉर्ज सिम्मेल

85. खालीलपैकी कोणता घटक 'दर्जा' या संकल्पनेचा समाजशास्त्रीय अर्थ स्पष्ट करत **नाही** ?
(A) पद (B) प्रतिष्ठा
(C) अहं (D) जीवनपद्धती

86. व्यक्तीच्या अंगभूत सवयी, कौशल्य, प्रवृत्तीस काय म्हणतात ?
(A) कर्तेपण (B) हॅबिटस
(C) वाढ (D) विकास

87. Measure of dispersion that is extremely useful in correlation analysis is ....
    (A) Range
    (B) Interquartile range
    (C) Mean deviation
    (D) Standard deviation

88. Identify the place that caters to users with commonality of interest and showcases one's own interest.
    (A) Network (B) Niche
    (C) Gateway (D) Bill-board

89. Which one of the following is *not* a characteristic of lineage ?
    (A) Consists of several families
    (B) Common residence
    (C) Totem
    (D) A known ancestor

90. In his study of religion, Weber focuses on which type of ethics for the rise of capitalism in the Western Europe ?
    (A) Calvinism (B) Pietism
    (C) Methodism (D) Spiritualism

91. Who was of the view that the Indian tribes were like backward Hindus ?
    (A) M. N. Srinivas
    (B) A. M. Shah
    (C) G. S. Ghurye
    (D) Y. Singh

87. सहसंबंध विश्लेषणामध्ये .... हे प्रसरणाचे मापदंड म्हणून अत्यंत उपयुक्त आहे.
    (A) व्याप्ती
    (B) आंतर-चतुर्थक व्याप्ती
    (C) मध्य विचलन
    (D) प्रमाणित विचलन

88. सामाजिक हितसंबंधांबरोबर व्यक्तिगत हित साधण्यासाठीच्या वापरकर्त्यांच्या ठिकाणास काय म्हणतात ? ते ओळखा.
    (A) जाल (B) निश/कोपरा
    (C) प्रवेशद्वार (D) बिलबोर्ड

89. खालीलपैकी कोणते वंशपरंपरेचे वैशिष्ट्य **नाही** ?
    (A) अनेक कुटुंबांवर आधारित
    (B) समान निवासस्थान
    (C) टोटेम
    (D) ज्ञात वंशज

90. वेबर यांनी त्यांच्या धर्मावरील अभ्यासात पाश्चिमात्य युरोपातील भांडवलवादाचा उदय स्पष्ट करताना कोणत्या प्रकारच्या नीतितत्त्वांवर भर दिला आहे ?
    (A) केल्व्हिनवाद (B) अतिधार्मिकतावाद
    (C) नियमवाद (D) चैतन्यवाद

91. खालीलपैकी कोणाचे मत होते की, भारतीय आदिवासी हे मागासलेले हिंदू आहेत ?
    (A) एम. एन. श्रीनिवास
    (B) ए. एम. शहा
    (C) जी. एस. घुर्ये
    (D) वाय. सिंग

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

92. Which one of the following is *not* a feature of caste system ?

(A) Exogamy

(B) Ritual hierarchy

(C) Purity and pollution

(D) Division of labour based on ascription

93. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Author)

(*a*) Maria Mies

(*b*) Leela Dube

(*c*) Aileen Ross

(*d*) Prem Chowdhary

List II (Books)

(1) The Hindu Family in Urban Setting

(2) The Veiled Woman

(3) Lace Makers of Narsapur

(4) Women and Kinship

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(4)	(1)	(2)
(B)	(1)	(2)	(3)	(4)
(C)	(4)	(1)	(2)	(3)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

92. खालीलपैकी कोणते जाती व्यवस्थेचे वैशिष्ट्य **नाही** ?

(A) बहिर्विवाह

(B) विधींतील उतरंड

(C) पवित्रता आणि प्रदूषण

(D) अर्पिततेवर आधारित श्रमविभाजन

93. यादी I आणि यादी II जुळवा आणि दिलेल्या संकेतांकामधून अचूक उत्तर निवडा :

यादी I (लेखक)

(*a*) मारिया मीस

(*b*) लीला दुबे

(*c*) एलीन रॉस

(*d*) प्रेम चौधरी

यादी II (पुस्तक)

(1) द हिन्दू फॅमिली इन अर्बन सेटिंग

(2) द व्हेल्ड वुमन

(3) लेसमेकर्स ऑफ नरसापूर

(4) विमेन अँड किनशिप

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(4)	(1)	(2)
(B)	(1)	(2)	(3)	(4)
(C)	(4)	(1)	(2)	(3)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

94. Data on disability was *not* convassed in which of the following years ?

(A) 1981 (B) 1991

(C) 2001 (D) 2011

95. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other as Reason (R).

Assertion (A) : The process of Globalization leads to increase in inequality.

Reason (R) : Developed nations are exploiting the less developed nations.

Select the correct answer from the codes given below.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

94. विकलांगांविषयी आकडेवारी खालीलपैकी कोणत्या वर्षी जमा केली **नव्हती** ?

(A) 1981 (B) 1991

(C) 2001 (D) 2011

95. खाली दिलेल्या दोन विधानांपैकी एक प्रतिपादन (A) मानले असून दुसरे तर्क (R) मानले आहे.

प्रतिपादन (A) : जागतिकीकरणाची प्रक्रिया ही विषमतेमध्ये वाढ घडवून आणते.

तर्क (R) : विकसित राष्ट्रे ही कमी विकसित राष्ट्रांचे शोषण करीत आहेत.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य उत्तराची निवड करा.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

Prepp Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

96. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as Reason (R).

Assertion (A) : Green revolution in Punjab has resulted in many ecological problems.

Reason (R) : Ill effects of green revolution are due to overuse of land, water, pesticides and fertilizers.

Select the *correct* answer from the codes given below.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are correct and (R) is correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are correct but (R) is not correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

97. In which of the following decades, total increase in urban population was more than the total increase in rural population in India ?

(A) 1971-1981 (B) 2001-2011

(C) 1991-2001 (D) 1981-1991

96. खाली दोन वाक्य दिलेली आहेत, पहिले वाक्य विधान (A) आहे आणि दुसरे वाक्य कारण (R) संबोधले आहे.

विधान (A) : पंजाबमधील हरितक्रांतीने विविध परिसरशास्त्रीय समस्या निर्माण केल्या आहेत.

कारण (R) : हरितक्रांतीचे दुष्परिणाम जमिनीचा, पाण्याचा, कीटकनाशके आणि खतांचा अतिरिक्त वापर यांमुळे आहेत.

खाली दिलेल्या संकेताकांचा वापर करून योग्य उत्तर निवडा.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

97. खालीलपैकी कोणत्या दशकामध्ये शहरी लोकसंख्येची एकूण वाढ ग्रामीण लोकसंख्येच्या एकूण वाढीपेक्षा जास्त आहे ?

(A) 1971-1981 (B) 2001-2011

(C) 1991-2001 (D) 1981-1991

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

98. Which article of the constitution of India defines scheduled areas ?

(A) Clause (1) of Article 244

(B) Clause (2) of Article 244

(C) Clause (3) of Article 244

(D) Clause (4) of Article 244

99. Which theoretical perspective argues that social stratification is a device by which society ensures that the most important positions are filled by the most qualified persons ?

(A) Functionalist

(B) Conflict

(C) Interactionist

(D) Phenomenologist

100. In his functional analysis who has given the postulate of the functional unity of social systems ?

(A) Robert Merton

(B) Emile Durkheim

(C) Radcliffe Brown

(D) Talcott Parsons

98. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमाच्या आधारे अनुसूचित विभाग स्पष्ट केला आहे ?

(A) कलम 244 चे उपकलम (1)

(B) कलम 244 चे उपकलम (2)

(C) कलम 244 चे उपकलम (3)

(D) कलम 244 चे उपकलम (4)

99. सामाजिक स्तरीकरण हे असे साधन आहे की ज्यातून अतिमहत्त्वाची पदे ही अधिक योग्य व्यक्तीकडून भरली जातील याची निश्चिती समाज करतो, हे प्रतिपादन कोणता सैद्धांतिक दृष्टिकोन करतो ?

(A) प्रकार्यवादी

(B) संघर्ष

(C) आंतरक्रियावादी

(D) प्रघटनशास्त्रीय

100. सामाजिक व्यवस्थांची कार्यात्मक एकता हे गृहीतक त्यांच्या कार्यात्मक विश्लेषणात कोणी मांडलेले आहे ?

(A) रॉबर्ट मर्टन

(B) एमिल डरखिम

(C) रॅडक्लिफ ब्राऊन

(D) टालकॉट पार्सन्स

www.prepp.in

ROUGH WORK

Prepp Your Personal Exam Guide